

CURRICULUM VITAE

MILOŠ ĆIPRANIĆ

Institut za filozofiju i društvenu teoriju

Univerzitet u Beogradu

naučni saradnik

milos.cipranic@ifdt.bg.ac.rs

OBLAST ISTRAŽIVANJA: teorija umetnosti

OBRAZOVANJE:

2021–2022. Centar za napredne studije jugoistočne Europe, Sveučilište u Rijeci (postdoktorske studije)

2015–2020. Filozofski fakultet Univerziteta u Beogradu (doktorske studije istorije umetnosti)

2014–2015. Filozofski fakultet Univerziteta u Beogradu (master studije istorije umetnosti)

2008–2012. Filozofski fakultet Univerziteta u Beogradu (osnovne studije istorije umetnosti)

MONOGRAFIJE:

Trag i život: refleksije o slikarstvu, Institut za filozofiju i društvenu teoriju, Beograd, 2025.

Opisi arhitektonskih objekata u antici, Orion Art Books; Institut za filozofiju i društvenu teoriju, Beograd, 2022.

PRIREĐENE KNJIGE:

Trivo Inđić: život i delo, Institut za filozofiju i društvenu teoriju, Beograd, 2021.

Migel Tamen, Mauricio Feraris, *Umetnička dela kao osobe*, Akademska knjiga, Novi Sad; Institut za filozofiju i društvenu teoriju, Beograd, 2020.

(sa Petrom Bojanićem), *Socijalni i negativni socijalni akti*, Akademska knjiga, Novi Sad; Institut za filozofiju i društvenu teoriju, Beograd, 2018.

(sa Petrom Bojanićem), *Filozofije rata*, Akademska knjiga, Novi Sad; Institut za filozofiju i društvenu teoriju, Beograd, 2018.

Hose Ortega i Gaset, Ana Marija Lejra, *Slikar, gluvonema figura*, Akademska knjiga, Novi Sad; Institut za filozofiju i društvenu teoriju, Beograd, 2018.

ČLANCI I ESEJI:

„Наранџастојута фасџикла. Триво Инђић: књижевност и уметност“, *Култура*, 189, Београд, 2025, 125–139.

„A Portrait of Ortega y Gasset“, Jelena Pavličić Cerović *et al.* (eds.), *Ksenija Atanasijević: A Tapestry of Thought – Philosophy, Art, Literature and Feminism*, Faculty of Philosophy; Institute for Philosophy and Social Theory, Belgrade, 2025, 153–163.

„Portret u rečima: Ksenija Atanasijević o Hoseu Ortegi i Gasetu“, *Theoria*, LXVII, 3, Beograd, 2024, 87–104.

„What is a Book?“, Burghard Baltrusch, Carlo Salzani, Kristof K. P. Vanhoutte (eds.), *A Responsibility to the World: Saramago, Politics, Philosophy*, Frank & Timme, Berlin, 2023, 243–260.

„Imena slikarstva“, *Filozofska istraživanja*, XLII, 2, Zagreb, 2022, 313–332.

„The Work of Art as *fictio personae*“, *Filozofija i društvo*, XXXI, 2, Beograd, 2020, 242–259.

„Umetničko delo kao *fictio personae*“, Migel Tamen, Mauricio Feraris, *Umetnička dela kao osobe*, Miloš Čipranić (prir.), Akademska knjiga, Novi Sad; Institut za filozofiju i društvenu teoriju, Beograd, 2020, 9–50.

„Кажипрст (у просторним уметностима)“, Ива Драшкић Вићановић *et al.* (ур.), *Естетика у хуманистичком кључу*, Естетичко друштво Србије, Београд, 2019, 267–278.

„Painter and the Pledge of Silence“, Marjan Ivković, Srđan Prodanović (eds.), *Engaging (for) Social Change: Towards New Forms of Collective Action*, Institute for Philosophy and Social Theory, Belgrade, 2019, 203–217.

(sa Petrom Bojanićem *et al.*), „Arhitektonska realnost ili lice zajednice“, Petar Bojanić, Vladan Đokić (прir.), *Živeti zajedno*, Arhitektonski fakultet, Beograd, 2019, 375–381.

„Los fantasmas mudos: una nota sobre la pintura“, *Escritura e imagen*, 15, Madrid, 2019, 345–355.

„Slikar, gluvonema figura“, *Slikar, gluvonema figura*, Hose Ortega i Gaset, Ana Marija Lejra, *Slikar, gluvonema figura*, Akademska knjiga, Novi Sad; Institut za filozofiju i društvenu teoriju, Beograd, 2018, 7–47.

„Географија и уметност: студија о методи у делу Саше Брајовић“, *Култура*, 156, Београд, 2017, 133–145.

„Avenues of Approach: Petar Bojanić and the Institution of Architecture“, *AM Journal*, 12, Belgrade, 2017, 109–120.

„Архитектонске екфрасе и топос неизрецивости“, *Зборник Матице српске за ликовне уметности*, 45, Нови Сад, 2017, 37–54.

„Indić i Velasquez“, *Filozofija i društvo*, XXVII, 3, Beograd, 2016, 670–684.

„Ел Греко и погледи“, *Луча*, XXXI, 1–2, Никшић, 2015, 67–90.

„Гојина глувоћа“, у: Ива Драшкић Вићановић *et al.* (ур.), *Проблем укуса*, Естетичко друштво Србије, Београд, 2013, 259–287.

REČNIČKE ODREDNICE:

„Екфрза“, Зоја Бојић, Јелена Ердељан, Лидија Мереник (ур.), *Vademecum: променадни сапутник кроз историју уметности*, Институт за књижевност и уметност; РТС Издаваштво, Београд, 2025, 37–43.

„Ангаžована уметност“, Igor Cvejić, Gazela Pudar Draško, Mark Lošonc (прir.), *Pojmovnik angažmana*, Institut za filozofiju i društvenu teoriju, Beograd, 2021, 30–31.

NEKROLOZI:

„Unfinished Book: Rastko Jovanov (1977–2022)“, *Filozofija i društvo*, XXXIII, 4, Beograd, 2022, 1057–1058.

„Punoletstvo misli: Trivo Inđić (1938–2020)“, *Filozofija i društvo*, XXXI, 3, Beograd, 2020, 443–447. [Nekrolog je u blago izmenjenom obliku preštampan u *Trivo Inđić: život i delo*, 21–26.]

RAZGOVORI:

(sa Andreom Kanklinijem *et al.*) “The Right to Beauty: Interview with Álvaro Siza”, *Khōrein: Journal for Architecture and Philosophy*, III, 1, Belgrade, 2025, 207–214.

ČLANCI U DNEVNIM LISTOVIMA I MAGAZINIMA:

„Od Porta može da se uči: šetnje i razgovori“, *Vreme*, Beograd, 21. 08. 2025, 56–57.

„Кућа без очију“, *Политика (Култура, уметност, наука)*, Београд, 05. 04. 2025, 7.

„Ото Бихаљи-Мерин и Гоја: један сусрет“, *Политика (Култура, уметност, наука)*, 15. 03. 2025, 4.

„Saramagov Lisabon: grad jednog pisca“, *Vreme*, Beograd, 27. 02. 2025, 54–55.

„Алваро Сиза у библиотекама“, *Политика (Култура, уметност, наука)*, Београд, 16. 11. 2024, 6.

„Архитектура и опште место“, *[O]gled*, Beograd, proleće, 2024, 16–21.

„Глуви уметници и тишина видљивог“, *Политика (Култура, уметност, наука)*, Београд, 23. 09. 2023, 5.

„Похвала заборау и ћутању: тајне заоставштине Ксеније Атанасијевић“, *Политика (Култура, уметност, наука)*, Београд, 18. 02. 2023, 1.

„Век Жозеа Сарамага“, *Политика (Култура, уметност, наука)*, Београд, 27. 08. 2022, 5.

„Vizualne umjetnosti i svijet gluhih“, *Kontura*, XXX, 151–152, Zagreb, 2021, 106.

„Umetnost i etika odgovornosti“, *Novi magazin*, 492, Beograd, 01. 10. 2020, 62.

„Osamdeset godina 'Gernike'“, *Politika* (Kultura, umetnost, nauka), Beograd, 26. 08. 2017, 7.

„Naslov slike, encore“, *Kontura*, XXV, 130–131, Zagreb, 2015, 32–33.

PRIKAZI KNJIGA I ČASOPISA:

Eduardo Souto de Moura, *Architetti, architettura* (Electa S.p.A., Milano, 2023), *Khōrein: Journal for Architecture and Philosophy*, III, 1, Belgrade, 2025, 239–240.

(sa Snežanom Vesnić), Petar Bojanić, *In-Statuere: Figures of Institutional Building* (Vittorio Klostermann, Frankfurt am Main, 2022), *Rivista di Estetica*, 85, Torino, 2024, 213–214.

Khōrein: Journal for Architecture and Philosophy, I, 1–2 (Belgrade, 2023), „Arhitektura i filozofija kao sestre“, *Politika* (Kultura, umetnost, nauka), Beograd, 01. 07. 2023, 3.

Jagor Bučan, *Riječ je o slici* (Sandorf; Mizantrop, Zagreb, 2019) i Iva Draškić Vićanović *et al.* (ur.), *Slika i reč* (Estetičko društvo Srbije, Beograd, 2020), „Slike, naslovi, personifikacije“, *Filozofija i društvo*, XXXII, 4, Beograd, 2021, 739–750.

Snežana Vesnić, *Arhitektonski koncept* (Akademska knjiga, Novi Sad; Institut za demokratski angažman jugoistočne Evrope, Beograd, 2020), „Novo, autentično i pravedno“, *Politika* (Kultura, umetnost, nauka), Beograd, 11. 07. 2020, 7.

Ksenija Šulović, *Hose Ortega i Gaset: život i delo sa bibliografijom* (Filozofski fakultet, Novi Sad, 2019), *Filozofija i društvo*, XXX, 4, Beograd, 2019, 643–644.

Dragan Bulatović, *Umetnost i muzealnost: istorijsko-umetnički govor i njegovi muzeološki ishodi* (Galerija Matice srpske, Novi Sad, 2016), *Filozofija i društvo*, XXX, 2, Beograd, 2019, 314–316.

Nikola Samardžić, *Identitet Španije* (Admiral Books, Beograd, 2014), *Filozofija i društvo*, XXVIII, 4, Beograd, 2017, 1209–1211.

Ana María Leyra, *La mirada creadora: de la experiencia artística a la filosofía* (Antígona, Madrid, 2013), *Filozofija i društvo*, XXVIII, 2, Beograd, 2017, 397–398.

Ivan Stevović, *Praevalis: obrazovanje kulturnog prostora kasnoantičke provincije* (Društvo arheologa Crne Gore, Podgorica, 2014), *Историјски часопис*, 66, Beograd, 2017, 533–535.

Antonio Campillo, *Tierra de nadie: cómo pensar (en) la sociedad global* (Herder editorial, Barcelona, 2015), *Filozofija i društvo*, XXVII, 4, Beograd, 2016, 977–978.

Petar Bojanić, Vladan Đokić (prir.), *Teorija arhitekture i urbanizma* (Arhitektonski fakultet, Beograd, 2009), *Misliti grad* (Arhitektonski fakultet, Beograd, 2011), *Dijalozi sa arhitektama* (Arhitektonski fakultet, Beograd, 2011), *Arhitektura kao gest* (Arhitektonski fakultet, Beograd, 2012), *Tehnika i tehnologija u arhitekturi* (Arhitektonski fakultet, Beograd, 2014), «Reč o arhitekturi», *Kultura*, 138, Beograd, 2015, 295–297.

PREVODI:

Migel Tamen, „Vrste lica, vrste prava, vrste tela“, Migel Tamen, Mauricio Feraris, *Umetnička dela kao osobe*, Miloš Ćipranić (prir.), Akademska knjiga, Novi Sad; Institut za filozofiju i društvenu teoriju, Beograd, 2020, 53–109.

Mauricio Feraris, „Umetnost kao dokument“, Migel Tamen, Mauricio Feraris, *Umetnička dela kao osobe*, Miloš Ćipranić (prir.), Akademska knjiga, Novi Sad; Institut za filozofiju i društvenu teoriju, Beograd, 2020, 113–134.

Hose Ortega i Gaset, „Oživljavanje slika“, Hose Ortega i Gaset, Ana Marija Lejra, *Slikar, gluvonema figura*, Miloš Ćipranić (prir.), Akademska knjiga, Novi Sad; Institut za filozofiju i društvenu teoriju, Beograd, 2018, 51–83.

Ana Marija Lejra, „Mimika u u umetnosti“, Hose Ortega i Gaset, Ana Marija Lejra, *Slikar, gluvonema figura*, Miloš Ćipranić (prir.), Akademska knjiga, Novi Sad; Institut za filozofiju i društvenu teoriju, Beograd, 2018, 87–114.

Antonio Averlino Filarete, „Traktat o arhitekturi“ (odlomak), Petar Bojanić, Vladan Đokić (prir.), *Živeti zajedno*, Arhitektonski fakultet, Beograd, 2019, 34.

Hose Ortega i Gaset, „Čovek i ljudi“ (odlomak), *Živeti zajedno*, Arhitektonski fakultet, Beograd, 2019, 131–137.

Hose Ortega i Gaset, „O stilu u arhitekturi“, *Živeti zajedno*, Arhitektonski fakultet, Beograd, 2019, 165–167.

AKADEMSKI SKUPOVI:

02. 10. 2024. „The City as Architect“, *Philosophy of the City – Madrid*, Institut za filozofiju (CSIC), Madrid

30. 05. 2024. „Od čega su napravljeni fiktivni arhitektonski objekti?“, *Materijalnost: praksi, prostora, simbola*, Institut za filozofiju i društvenu teoriju, Univerzitet u Beogradu, Beograd

27. 06. 2023. „Architecture and Personification“, *Architecture / Philosophy*, Centar za napredne studije jugoistočne Europe, Sveučilište u Rijeci, Cres
03. 12. 2022. „Ideja spomenika između knjige i građevine“, *On Architecture – Philosophy of Architecture*, Srpska akademija nauka i umetnosti, Beograd
27. 10. 2022. „The Book in José Saramago“, *A herança filosófica e sociopolítica de José Saramago*, Univerzitet u Vigo, Vigo
26. 05. 2022. „Jedan portret Ortege i Gaseta“, *Filozofija Ksenije Atanasijević*, Filozofski fakultet, Univerzitet u Beogradu, Beograd
04. 05. 2022. „Architectural Objects as Persons“, *The Project of Theory*, Centar za napredne studije jugoistočne Europe, Sveučilište u Rijeci, Cres
04. 10. 2020. „Obrazovanje kroz neverbalne akte“, *Čemu još obrazovanje? Emancipacija i/ili obrazovanje: putevi i raspuća*, Institut za filozofiju i društvenu teoriju, Univerzitet u Beogradu, Beograd
24. 09. 2019. „Position of the Deaf“, *The Return of Violence: Contemporary Anxieties of the Community*, Institut za filozofiju i društvenu teoriju, Univerzitet u Beogradu, Beograd
06. 09. 2019. „The Idea of *iustitia architectonica* in Vives and Vico“, *Pensare il futuro / Pensare al futuro*, Fakultet za humanističke nauke, Univerzitet u Bariju Aldo Moro, Bitonto
17. 05. 2019. „Kažiprst (u prostornim umetnostima)“, *Estetika u humanističkom ključu*, Estetičko društvo Srbije, Beograd
27. 03. 2019. „Architecture and Commonplace“, *Around 1800/2000: Aesthetics at the Threshold*, Centar za napredne studije jugoistočne Europe, Sveučilište u Rijeci, Dubrovnik
06. 11. 2018. „O (dez)angažovanom aktu u vizuelnim umetnostima“, *Studije angažovanosti u kontekstu postjugoslovenskog prostora*, Filozofski fakultet, Univerzitet u Banjoj Luci, Banja Luka
24. 09. 2015. „Billet de retour: Merleau-Ponty à Sarajevo“, *La culture artistique française et l'Europe socialiste d'après-guerre*, Institut za povijest umjetnosti, Zagreb
26. 06. 2015. „Avenues of Approach“, *Revisions of Modern Aesthetics*, Arhitektonski fakultet, Univerzitet u Beogradu, Beograd
24. 01. 2013. „Mutismo de la obra de arte. Dos puntos de vista: Ortega y Gasset y Merleau-Ponty“, *Existentialisme en Espagne et chez les philosophes de l'exil*, Université de Pau et des Pays de l'Adour, Pau
28. 11. 2012. „Gojina gluvoća“, *Problem ukusa*, Estetičko društvo Srbije, Beograd

PREDAVANJA:

13. 02. 2026. „Porto Size i Soto de More: diskurzivna šetnja“, Arhitektonski fakultet, Univerzitet u Beogradu, Beograd

22. 12. 2025. „Arhitektura opisa u antičkoj književnosti i retorici“, Arhitektonski fakultet, Univerzitet u Beogradu, Beograd

02. 12. 2021. „Arhitektonski objekti kao osobe“, Arhitektonski fakultet, Univerzitet u Beogradu, Beograd

10. 12. 2018. „Slikar i zalog tišine“, Institut za filozofiju i društvenu teoriju, Univerzitet u Beogradu, Beograd

07. 11. 2018. „Umetnika slika kao nemi objekat: Platon i Ortega i Gaset“, Filozofski fakultet, Univerzitet u Banjoj Luci, Banja Luka

23. 11. 2016. „Arhitektonske ekfrase i topos neizrecivosti“, Institut za književnost i umetnost, Beograd

02. 03. 2016. „Inđić i Velaskez“, Institut za filozofiju i društvenu teoriju, Univerzitet u Beogradu, Beograd

JAVNI RAZGOVORI I TRIBINE:

16. 12. 2024. *Graditeljsko nasleđe Beograda: izazovi očuvanja u kontekstu savremene urbanizacije*, Institut za filozofiju i društvenu teoriju, Univerzitet u Beogradu, Beograd (govornik)

04. 06. 2024. *Iz ugla umetnice: par teza o rodnoj ravnopravnosti*, CK13, Novi Sad (govornik)

12. 11. 2022. *The Possibility of „We“*, 59. Oktobarski salon, Kulturni centar Beograda, Beograd (uvodničar i moderator)

18. 05. 2021. *Komemoracija povodom godišnjice smrti Triva Inđića*, Institut za filozofiju i društvenu teoriju, Univerzitet u Beogradu, Beograd (uvodničar, moderator i govornik)

23. 09. 2019. *Nasilne slike: razgovor*, Institut Servantes, Beograd (uvodničar i moderator)

19. 11. 2016. *Demokratska tranzicija u Španiji i Srbiji: iskustva i paralele*, Regionalni naučni centar Instituta za filozofiju i društvenu teoriju u Novom Sadu (uvodničar i moderator)

STIPENDIJE:

2024. Fondacija Kalust Gulbenkijan, Lisabon

2021–2022. Centar za napredne studije Jugoistočne Evrope, Sveučilište u Rijeci

2014–2015. stipendija Dositeja Fonda za mlade talente Republike Srbije

ARHIVSKI RAD:

2024. Arhiv Alvara Size, Fondacija Kalust Gulbenkijan, Lisabon; Fondacija Seralveš, Porto

2022–2023. Ostavina Ksenije Atanasijević, Muzej Srpske pravoslavne crkve, Beograd

ČLANSTVA I POZICIJE:

2023– . Zamenik glavnih urednika *Khōrein: Journal for Architecture and Philosophy*

2021– . Urednik izdavačke delatnosti Instituta za filozofiju i društvenu teoriju

2018– 2020. Zamenik glavnog urednika časopisa *Filozofija i društvo*

2016–2018. Sekretar redakcije časopisa *Filozofija i društvo*

2013– . Član Estetičkog društva Srbije